

Terviseohutuse komitee / Varajase hoiatamise ja reageerimise süsteem
Avaldus
Reisinõuanded seoses MERS-CoVi nakkuse ohuga

6. juuli 2015

Lähis-Ida respiratoorne sündroom (MERS) on esilekeriv nakkushaigus, mille kohta tuli esimene teade Saudi Araabiast 2012. aasta septembris. Haigust põhjustab Lähis-Ida respiratoorse sündroomi koroonaviirus (MERS-CoV), mis nakatab kõigepealt hingamiselundid, ent võib raskematel juhtudel kahjustada paljusid elundkondi. Alates 2012. aastast on 26 riigis registreeritud kokku 1400 MERSi juhtumit. Enamik haigusjuhtudest on esinenud Lähis-Idas, sealjuures on Saudi Araabia üksi teatanud rohkem kui tuhandest haigestumisest. Seitse Euroopa riiki on teatanud kinnitust leidnud haigusjuhtudest. Neist kõigi puhul esines otsene või kaudne kontakt Lähis-Idaga.

Lähis-Idast väljaspool on suurim haiguspuhang esinenud Lõuna-Koreas, kus Araabia poolsaarel reisil viibinud isik põhjustas mitu haiglast lähtunud nakkusringi kokku ligikaudu 200 nakatunuga. Lõuna-Korea haiguspuhang on levinud peamiselt haiglanakkuste ja hoolekandetöötajate nakatumise teel. Riiki sisse toodud esimene haigusjuht diagnoositi 2015. aasta 20. märtsil ja epideemia saavutas oma kõrgpunkti juuni esimesel nädalal. Haiguspuhang hakkab küll vaibuma, aga veel ei saa välistada võimalike uute haigusjuhtude avastamist.

Üha enam on tõestust leidnud, et MERS-CoVi peremeesliigiks on dromedar ning et kaamelitelt pärit zoonootiline nakatumine on Lähis-Idas kõnealuse haiguse epidemioloogias olulisel kohal. Zoonootiline nakatumine ei ole siiski tavapärane ning peaaegu kõik haigestunud inimesed nii Lähis-Idas kui ka mujal on saanud nakkuse lähikontaktist haige inimesega, kusjuures suur osa nakatumistest on toimunud tervishoiuasutustes. See, kuidas viirus levib, ei ole veel päris selge, ent tähtsal kohal on kokkupuude respiratoorsete eritistega ning aerosoole genereerivad meditsiiniprotseduurid.

Järgnev avaldus on kokkuvõtte tehnilistest suunistest, mida riiklikud kontaktpunktid peaksid arvestama, ja see tuleks läbi vaadata vastavalt MERSi epideemia arengule.

Praeguse teabe põhjal peetakse ohtu, et isik, kes reisib MERSi riskiriiki, saab sealt MERS-CoVi nakkuse, väikeseks.

Lõuna-Korea

Lõuna-Koreasse reisivate isikute ohustatust peetakse äärmiselt väikeseks, välja arvatud juhul, kui neil on kokkupuuteid tervishoiuasutustega (eelkõige piirkondades, kus haigust esineb). Gwangjus 3.–14. juulil toimuval 2015. aasta suveuniversiaadil ehk üliõpilaste olümpiamängudel osalejate ohustatust peetakse samuti äärmiselt väikeseks, sest piirkondades, kus mängud toimuvad, ei ole MERSi juhtumeid esinenud.

Araabia poolsaar

Araabia poolsaarele ja eeskätt Saudi Araabiasse reisivate isikute ohustatust peetakse väikeseks ning oht on seotud sellega, kas on kokkupuuteid tervishoiuasutustega või kas puututakse otseselt kokku kaamelite või nendest saadud toodetega. Ohu taset hinnatakse kõrgemaks kui Lõuna-Korea puhul, sest Saudi Araabias on kindlaks tehtud palju haiglanakkuse leviku ringe, nakkus on tervishoiuasutuste kaudu levinud rohkem kui kahe aasta jooksul ning on kahtlusi, et haigus levib inimeste hulgas seni kindlakstegemata nakatumisviiside kaudu, samuti on oht otseselt kokku puutuda kaamelite või nendest saadud toodetega.

[Maailma Terviseorganisatsiooni värskema soovitus](#) kohaselt ei tohiks riigid seoses MERS-CoVi nakkusega piirata reisimist ega kaubandust. ELi kodanikke, kes reisivad riikidesse, kus MERS-CoV

endiselt levib, tuleb informeerida MERS-CoVi nakkuse esinemisest kõnealuses piirkonnas ja nende tähelepanu tuleb juhtida korraliku käte- ja toiduhügieeni olulisusele ning soovitada neil vältida kokkupuudet haigetega. Lisaks sellele peaksid Araabia poolsaarele suunduvad isikud vältima otsest kokkupuudet kaamelitega, hoiduma kaamelifarmide külastamisest, mitte tarbima pastöriseerimata kaamelipiima, kaameliuriini ega läbikuumutamata kaameliliha.

Inimestel, kel on juba tervisehäireid, on suurem tõenäosus MERS-CoViga kokkupuutumisel raskesti haigestuda. Isikud, kes kuuluvad MERS-CoViga nakatumise riskirühma ning keda on seepärast eriti oluline ohtudest teavitada, on järgmised:

- eakad inimesed;
- inimesed, kes põevad kroonilisi haigusi, sealhulgas: südamehaigusi, neeruhaigusi, hingamisteede haigusi, närvisüsteemi häireid ja diabeeti;
- inimesed, kel on kas kaasasündinud või omandatud immuunpuudulikkus;
- rasedad.

Inimestel, kel on juba tervisehäireid ja kes soovivad teha palverännakuid kõnealusesse piirkonda, tuleks võimaliku ohu hindamiseks soovitada nõu pidada tervishoiutöötajatega.

Inimestel, kel on juba tervisehäireid, tuleks soovitada enne reisile minekut otsida sihtkohast usaldusväärne tervishoiuasutus, et neil oleks ootamatu terviseprobleemi korral võimalik reisi ajal abi saada. Inimesed, kes vajavad meditsiiniabi, peaksid vältima kokkupuutumist teiste tervishoiuasutuses viibivate haigetega.

Riigid peaksid soovitama isikul, kes on tulnud MERSi riskiriigist ja kel on kahe nädala jooksul pärast naasmist tekkinud hingamisteede haigus, millega kaasnevad köha ja palavik, võtta ühendust arstiga ja teatada talle, millistes riikides ta on viibinud.

Terviseohutuse komitee hindab tõendeid ja olukorda regulaarselt uuesti ning võib käesolevat avaldust muuta.